

DE STUDENTE

ELISE WUYTS
DE STUDENTE

*Voor mijn ouders, die ik graag de schuld geef van mijn
boekenverslaving (en alle andere goede dingen in mijn leven)*

A wonderful fact to reflect upon,
that every human creature is constituted to be
that profound secret and mystery to every other
- Charles Dickens

You can never imagine what it is to have a man's force
of genius in you
and yet to suffer the slavery of being a girl
- George Eliot

Proloog

Dokters denken graag van zichzelf dat er niets is waar ze niet goed in zijn. Het is een arrogantie die even diep zit als onze liefde voor de wetenschap. Sommigen proberen er als student nog tegen te vechten, maar uiteindelijk vallen we allen ten prooi aan dezelfde grootheidswaan.

Wat de buitenstaander echter niet mag vergeten, is dat het een inherent tegennatuurlijke daad is om een scalpel in de hand te nemen en in warm, levend vlees te snijden. Om dat te overwinnen moeten we ons boven de natuur en de wetten van de mens stellen. En dat vergt een heel ander soort moed dan die van soldaten op het slagveld. Wij dragen onze zelfzekerheid als een harnas. Het beschermt ons tegen twijfels en trillende handen, want zonder zelfzekerheid maken we fouten en als we fouten maken, sterven er mensen.

Als we dan op het eind van de dag het gevoel hebben dat geen enkele wet nog voor ons geldt, moet u ons dat vergeven. U zult er blij om zijn wanneer u bij ons op de tafel komt te liggen. Daar hangt uw leven af van onze vingervlugheid. Met alle vooruitgang die de wetenschap vandaag, in 1882, al heeft bereikt, hebben we nog een lange weg af te leggen.

Eens behoorde ook ik tot de categorie van dokters die zich boven de wet achten. Maar nu de jaren steeds sneller door mijn vingers beginnen te glippen en ik geconfronteerd word met mijn eigen verouderende lichaam, moet ik toegeven dat ook wij slechts mensen zijn. Hoe graag we het onszelf ook wijsmaken, we zijn niet onsterfelijk of onfeilbaar. En de natuur

heeft vaak een handige manier om ons daaraan te herinneren.

Mijn waarschuwing – en de reden dat ik momenteel mijn gedachten in tekst probeer te gieten – kwam in de vorm van een vrouw. Dat was achteraf gezien niet zo verwonderlijk. Niets maakt de tong lossen en het hart lichter dan de aanblik van een prachtige vrouw vol levenslust. Maar toen onze spreekwoordelijke god besloot om Eva te scheppen, beseftte hij dat hij dit magnifieke wezen niet te veel macht mocht geven. Zo komt het helaas dat een knappe vrouw met hersens een zeldzaam goed is. Het is dan ook 's mans plicht om zulke schatten aan de wereld bekend te maken. Dat is waarom ik me op mijn leeftijd nog aan de literaire kunsten moet wagen.

Ik heb altijd een passie voor literatuur gehad. Ze was mijn eerste liefde en is voor mij altijd verbonden geweest met mijn tweede en – laten we eerlijk zijn – lucratievere liefde: de geneeskunde. Nu is er wel een boek dat mijn naam draagt, maar ik heb nooit eerder een werk uitgebracht dat geen strikt wetenschappelijke doeleinden had.

U moet het een oude Dokter vergeven zo laat nog een carrièrewending te maken. Alleen als kunstenaar kan ik deze vrouw adequaat omschrijven. Want ze zou nooit gevat kunnen worden in feiten of klinische omschrijvingen. Daar ligt dan ook de kracht van de literatuur. Waar een dokter zich moet beperken tot de realiteit, kan een schrijver met een penstreek nieuw leven scheppen, van godheden tot heiligen. Of zij werkelijk bestaan hebben, is niet van belang.

De vrouw over wie ik het heb was godin noch heilige, al had ze me daar gemakkelijk van kunnen overtuigen. Ze was simpelweg iemand die haar kans zag om mijn leven overhoop te gooien.

Nu ik begonnen ben met schrijven, heb ik ontdekt dat dit weer een ander soort moed vergt. Iedere zin die ik neerpen bevat een arsenaal aan onzekerheden. Meer nog dan bij mijn wetenschappelijke publicaties, toen ik ervan overtuigd was dat elke criticus eropuit was om mij onderuit te halen. Die angst gaat nooit helemaal weg.

Maar nu ik mezelf als een man op leeftijd beschouw, schijnen mijn neurosen alleen maar te zijn toegenomen. Het is meer dan twintig jaar geleden dat ik iets aan de buitenwereld heb laten zien. Sterker nog, het is meer dan twintig jaar geleden dat ik mij in het openbaar heb vertoond. Ik zou graag zeggen dat dit een bewuste keuze was, maar in werkelijkheid was het mijn grootheidswaanzin die me hiertoe gebracht heeft.

Ik heb me laten vertellen dat het toegeven van je eigen fouten de eerste stap is op het pad naar genezing. Hoewel ik mezelf niet in de waan laat dat genezing nog mogelijk is, voel ik wel dat het moment voor eerlijkheid is aangebroken.

Het geschreven woord is daar een bijzonder geschikt medium voor. Ik moet niemand in de ogen kijken terwijl ik zaken neerpen waarvan ik had gedacht ze naar mijn graf te zullen meenemen. Ik moet geen beschuldigende blikken of opgetrokken neuzen incasseren. Hier ben ik alleen. Niemand zal dit werk beoordelen of bekritisieren, en als ze dat toch doen zal ik er al lang niet meer zijn. Dat zou een geruststelling moeten zijn, maar op dit moment is het vooral een bevestiging van mijn huidige, haast tastbare eenzaamheid.

Na al die jaren zou ik geleerd moeten hebben om alleen te zijn. In werkelijkheid went men echter veel sneller aan gezelschap dan aan afzondering. Ik heb jaren tijd gehad om mijn afzondering te oefenen en te perfectioneren, en na drie luttele

maanden van vrouwelijk gezelschap ben ik totaal vergeten hoe het voelde.

De vrouw over wie ik spreek is iemand die je aandacht volledig kan opeisen. Het is uitzonderlijk om in onze maatschappij iemand te ontmoeten die zich niet neerlegt bij de traditionele rollenverdeling. Ze koos niet voor een beroep, maar voor een roeping, en weigerde zich neer te leggen bij deze mannenwereld. Het was die vurigheid die maakte dat ze al snel een plaats in mijn leven innam. En dat ze daarna een leegte achterliet die moeilijk te vullen was.

Voor ik haar verder op een voetstuk zet, is een korte introductie op zijn plaats. Ik ben wat omschreven kan worden als een kluisenaar. Een levenswijze die een luxe is van de tijd waarin we leven. Afgezien van de occasionele opgetrokken wenkbrauw, stelt niemand in de Londense hoge kringen zich vragen bij een gegoede Britse dokter die het eenzame leven op het platteland verkiest boven het publieke leven. Mijn relatieve bekendheid in de wereld van de anatomische wetenschappen betekent dat ik mezelf iets meer kan permitteren. Mannen in mijn vak krijgen wel vaker de stempel 'excentriekeling'. Het helpt dat mijn leerboek anatomie door elke student geneeskunde in het land wordt gebruikt. En hoewel men zich afvraagt waarom mijn beloofde volgende boek al twintig jaar op zich laat wachten, valt niemand me ermee lastig. Mijn collega's leiden immers de aandacht af terwijl ze vruchteloos blijven proberen om iets van even hoge kwaliteit te produceren.

Ik wist al op jonge leeftijd dat de geneeskunde mijn roeping was. Dit tot groot ongenoegen van mijn vader, die wenste dat ik na zijn dood het landgoed zou beheren. Maar zodra mijn leeftijd het toeliet, nam ik permanent mijn intrek in ons Lon-

dens huis om van daaruit mijn opleiding te starten. Ik stortte me volledig op mijn studie en onderbrak die enkel om in de minder mooie buurten van de stad het dubieuze nachtleven in te duiken.

Mijn jongere, arrogantere zelf is nooit geïnteresseerd geweest in irrelevante zaken als trouwen of kinderen krijgen. In mijn ogen koos je voor je werk of voor je partner. En ik was niet van plan om mijn talent te verspillen aan een vrouw wiens lichaam wel verandert maar met wie de betrekkingen hetzelfde blijven. Ik kan niet zeggen dat ik na mijn onstuimige jeugd de bewuste beslissing heb genomen om permanent voor mijn werk te kiezen, maar zo is het wel gegaan.

Men zou me kunnen vragen of ik geen spijt heb van die beslissing. Daar kan ik geen antwoord op geven. Sommige dagen word ik wakker en verlang ik naar een warm lichaam naast het mijne, of sta ik in mijn tuin en wens ik dat ik een zoon had om mee te spelen. Maar andere dagen ben ik volkomen tevreden met mijn eenvoudige leven en is het moeilijk om mezelf voor te stellen als een gelukkig familieman. Uiteindelijk maakt het allemaal weinig uit. Ik heb mijn keuzes gemaakt.

Al heb ik het grootste deel van mijn leven vergooid door me te laten leiden door mijn trots, toch kan ik in dit tranendal iets achterlaten dat mijn naam draagt. Velen hebben mijn boek gebruikt in hun eigen studies en mijn naam zal niet snel vergeten worden. Dat is meer dan de meeste mensen kunnen zeggen, die hun leven spenderen in de veilige anonimiteit van de grijze massa.

Het boek dat u nu aan het lezen bent, is het laatste dat van mijn hand zal verschijnen. Ik besef maar al te goed dat mijn tijd op is en dat mijn ideeën niet meer zijn wat ze eens waren.

Mij is het ergste lot toegefallen: ik ben oud geworden. Er is niets erger dan merken dat je lichaam zijn beste tijd heeft gehad en weten dat je geest spoedig zal volgen. Daar kan een god niets aan veranderen. Tussendoor gezegd, ik gebruik de naam van de heer wel degelijk ijdel, en ik ben principieel tegen het aanduiden van een mythologisch wezen met een hoofdletter. Wanneer ik sterf, wil ik dat het eindigt. Het idee van een leven na de dood lijkt me eerder een straf dan een beloning. Alsof god ons zegt dat één leven doorploeteren niet genoeg is, maar slechts de eerste stap op een pad zonder einde in zicht. Dus hou ik liever vast aan het idee dat er hierna niets meer is; geen bewustzijn, geen reïncarnatie, geen geesten.

Ik laat me echter weer meeslepen door kwesties die iedereen steeds wil bespreken, maar waarbij niemand werkelijk de mening van de andere wilt horen. U zal me niet horen beweren dat ik daar anders in was. Ik ben altijd al een man van grote woorden geweest. Het is een harnas dat me over de jaren even goed is gaan passen als mijn eigen huid. Nu ben ik voor het eerst in lange tijd weer blij met mijn grote woorden. Want het verhaal dat ik wil vertellen is belangrijk, mogelijk het belangrijkste dat ik ooit zal vertellen. Niet omdat het zo uitzonderlijk is, of omdat er bijzondere dingen gebeuren. Het is belangrijk omdat het echt is.

U moet weten, ik kom niet erg veel vrouwen tegen in het dagelijkse leven. De avonden dat ik telkens een nieuw meisje ging oppikken zijn al lang voorbij. Tegenwoordig zie ik enkel nog mijn vaste dienstmeid, die voor me kookt en het huis schoon houdt. Als ik dan in mijn vleselijke lusten moet voorzien, gebruik ik mijn contacten in Londen om een jong en onschuldig ding te laten overkomen voor de nacht. Meestal ineens ver-

gezeld van een vers lijk om te ontleden. Ik ben tenslotte een praktisch man. Die combinatie maakt me niet populair bij de Londense hoerenhuizen, is me verteld.

Mijn liefde voor vrouwen zal wellicht niemand verbazen, maar misschien heeft mijn voorkeur voor het gezelschap van de doden wat uitleg. Ieder van ons is grotendeels identiek, moet u beseffen. We hebben een hart, twee nieren, twee longen, een lever en de meesten onder ons hebben ook een normaal brein. En toch zijn we allemaal net iets anders. Ik zou het kunnen hebben over haarkleur of neusvorm, maar stelt u zich eens voor hoe anders we zijn als de huid eenmaal wordt weggepeld. Ons lichaam draagt het verleden met zich mee. De lever toont onverbiddelijk hoeveel alcohol we hebben genuttigd, onze botten laten schromelijk zien waar ze gebroken zijn geweest en onze vetverdeling kan vertellen hoeveel copieuze maaltijden we achter de kiezen hebben. Het lichaam liegt niet. Het is een puzzel die klaarligt om opgelost te worden door eenieder die verder dan het oppervlak wenst te kijken. U kan begrijpen wat voor machtsroes het geeft om het lichaam op deze manier te kunnen aanschouwen.

Dat is wat ik mijn studenten probeer wijs te maken als ze komen bedelen om goede raad. Het gaat niet enkel om de expertise, maar om de absolute overtuiging dat je bezig bent met je roeping en dat jij de allerbeste zal worden die de wereld ooit heeft gezien. En om vervolgens niet ten onder te gaan als het succes naar je hoofd stijgt.

Ondanks mijn zelfopgelegde ballingschap wisten sommige studenten me toch te vinden. Af en toe kwam er een onschuldige jongeman langs die om de een of andere reden niet meer welkom was aan de universiteit, of het gevoel had dat hij daar

niet werd geapprecieerd. Afhankelijk van mijn humeur liet ik zulke types dan ook daadwerkelijk binnen voor een aantal dagen, op voorwaarde dat ze me iets te bieden hadden. De ene had een goede voorleesstem, de andere kon piano spelen en af en toe kwam er eentje met volle lippen en een verlangen om op zijn knieën te gaan zitten. Daar zei ik meestal geen nee tegen, want een gewillige mond is een gewillige mond.

Eens om de zoveel tijd zat er een jonge dokter tussen die werkelijk talent had met een scalpel en die leerde ik wat ik kon, in de hoop dat hij mijn omhooggevalen collega's een lesje in nederigheid zou leren. Bij de rest van de jongemannen voelde ik me genoodzaakt om hen met beide voeten terug op de grond te zetten. Het leven is geen aangename affaire, zeker niet voor zij die niet getalenteerd genoeg zijn. In de loop der jaren heb ik al menig student die met zijn onbezonnen hart op de tong liep, teruggehaald naar de realiteit en met vochtige ogen aan de deur gezet. Tact is niet een van mijn vele talenten.

Dit verhaal begint ook bij een student. Groot was mijn verbazing echter toen ik niet een slungelachtige man aantrof, maar een jonge, bevallige vrouw. Een vrouw die zich introduceerde als een studente van de geneeskunde die in Londen na haar studies nergens de kans kreeg om zich te bewijzen als dokter. Mijn nieuwsgierigheid was geprikkeld. Dat ze een totale schoonheid was, kon ook geen kwaad. In het diepst van mijn verrotte ziel verkneukelde ik me al bij de gedachte aan al dat jong vlees dat daar op mijn stoep stond, klaar om op elk gebied ontmaagd te worden. Ik aarzelde niet om haar binnen te laten.

Die beslissing vormde het begin van een geheel nieuwe periode in mijn lange en reeds afgeschreven leven: de komst van de Studente.

1. De Studente

De man voor me op de tafel vertoont alle tekenen van een rijkelijk leven. Zijn lever bevindt zich in een vergevorderd stadium van vervetting. Zijn longen zagen er mogelijks ooit uit als longen, maar doen nu eerder denken aan zwartgeblakerd hout. De spieren in zijn benen tonen een hoge mate van afbraak, wat suggereert dat hij zijn corpulente lichaam de laatste jaren in een rolstoel heeft laten rondrijden. Mijn oorspronkelijke hypothese dat de man is bezweken aan leverfalen lijkt niet correct. Hoewel ongezond, was de lever nog niet klaar om de handschoen in de ring te gooien. Geen enkel orgaan vertoont dergelijke stress dat hij eraan bezweken kan zijn. Wat waarschijnlijk de reden is dat de familie mij gevraagd heeft om eens een kijkje te nemen aan de binnenkant van hun geliefde oom. Er zijn geen mysterieuze breuken of blauwe plekken te vinden. Dus waaraan is deze man dan wel gestorven?

Natuurlijk klopt er op dat moment iemand aan de deur.

God, wat haat ik dat. Op zeldzame momenten als deze, als ik heerlijk verdiept ben in mijn werk, komt er steevast iets de rust in mijn hoofd verstoren. De postbode, de buurvrouw of een nieuwe student onderbreekt mijn conversatie met de doden en haalt me terug naar de ellendige wereld van nu. Hoe goed weten die ergerlijke mensen toch altijd wanneer ik op het punt sta om een doorbraak te maken. Een doorbraak die nu onherroepelijk is uitgesteld door de opdringerige persoon aan de andere kant van de voordeur, van wie ik ten zeerste hoopte dat hij de binnenkant nooit zou zien.

Ik rechtte mijn rug met een doffe krak en draaide me weg van de rijke oom, kreunend en steunend door de ouderdom die me onophoudelijk bekogelde met ongemakken die een echte man zou moeten kunnen verbijten. Dat ik blijkbaar geen echte man ben, is iets wat ik al lang had geaccepteerd.

Onderweg naar de voordeur probeerde ik te bedenken wie er had durven aankloppen. Het was te laat voor de postbode en de burens wisten intussen beter dan me te storen. Wellicht ging het om een nieuwe student, het was al even geleden dat ik er een had ontvangen. Ik besloot om de situatie eerst rustig door het raam te bekijken. In plaats van de nerveuze jongen die ik verwachtte, stond daar echter een bevallige vrouw, nieuwsgierig om zich heen kijkend. Laten we zeggen dat ik al voor veel minder de deur heb geopend.

Nadat ik al dat vrouwelijk schoon grondig bestudeerd had, besloot ik dat het tijd was voor een intiemere kennismaking. Ik ontgrendelde de vele sloten die mijn deur trots sierden – een achterdochtige man kan nooit voorzichtig genoeg zijn – en zwaaide de deur wijd open. Ze schrok van de plotse beweging maar herstelde zich vlug. Een voorzichtige glimlach brak haar jonge gezicht in twee. Ik kon het niet laten me even in te beelden wat ze nu zag. Een grijzende man met een – dat kan ik niet ontkennen – welgevormd lichaam en misschien iets meer rimpels dan hij graag zou hebben. Sport doet wonderen, zegt men, maar je mag geen mirakels verwachten. Er is echter niets waar een jonge vrouw meer naar verlangt dan een oudere mentor die haar door de uitgebreide bibliotheken van de liefde loodst. Althans, dat maakte ik mezelf graag wijs.

‘Goedendag, dokter...’

Hier hief ik mijn hand op om haar de mond te snoeren.

‘Ik ken mijn eigen naam, dankjewel, jij mag het houden op dokter.’

Weer dat onthutste gezicht, met deze keer een lichte blos die haar er nog jonger deed uitzien. Ik vocht tegen een grijns die niet had misstaan in een van de penny dreadful magazines waar ik me af en toe aan tegoed deed.

‘Wel dan, Dokter, ik ben hier omdat ik, ondanks mijn diploma, geen werk kan vinden in de medische wereld, enkel en alleen vanwege mijn geslacht. U lijkt me echter iemand die zich niet veel aantrekt van die conservatieve opvattingen, dus ik had gehoopt dat u me zou aannemen als nieuwe student.’

Mijn geoeffend oor kon de onzekerheid in haar stem detecteren. Ze was zenuwachtig, als het jonge kuikentje dat ze was, het nest ontgroeid en nu haar eerste stapjes op onbekend terrein. Wat ging ik plezier beleven aan dit reine ziertje.

‘Wel, dat zullen we nog zien. Kom maar binnen, jufvrouw...?’

‘Noemt u mij maar Studente,’ flapte ze eruit.

De woorden werden meteen gevolgd door een halfhartig pardon en een verse stroom bloed naar de gezichtshaarvaten. Maar ze had me aangenaam verrast. Zonder het zo bedoeld te hebben, had ze ons beiden ineens een naam en een doel gegeven. De Dokter en de Studente.

Ze verraste me zelfs zo dat ik meteen een stap opzij deed om haar binnen te laten. Met een opgeluchte glimlach betrad ze het huis dat ik tot nu toe enkel had geopend voor mannelijke studenten. En dat was zij zeker niet, met haar lang blond haar, grote blauwe ogen die nog onschuldig de wereld inkeken, en heupen die lang niet meer zo kinderlijk waren. Ze liep op een manier die me deed watertanden, al was ze vrij zedig gekleed. Haar jurk was simpel en reikte net

niet tot aan de grond – ik was opgelucht om te zien dat die afschuwelijke crinolines niet meer gebruikt leken te worden. Het was duidelijk dat ze in welgestelde omstandigheden was opgegroeid. Ik vroeg me af hoe zo'n vrouw aan mijn voordeur was terechtgekomen. Ik volgde haar mee naar binnen, aangezien ze me zo goed de weg leidde, en zag hoe ze besluiteloos in de woonkamer rondrentelde.

Ik ontblootte mijn beruchte wolfachtige grijns en vroeg: 'Heb je soms aambeien op gênante plaatsen dat je het vermogen om te zitten bent verloren?'

Ze kreeg een kleur en plofte onhandig neer in een van mijn dure fauteuils. Hierna had ze niets meer te verkondigen en verviel ze in stilte. Uiteindelijk verbrak ik die dan maar.

'Wel, Studente, waarmee kan ik je helpen?'

'Ik zou graag van u leren.'

'En wat denk je dat ik jou kan leren?'

'Ik heb mijn opleiding voltooid aan de Londense school van de geneeskunde voor vrouwen, maar ondanks het feit dat ik beter ben dan alle mannelijke dokters van mijn leeftijd, krijg ik geen werkmogelijkheden. Ik weiger terug te keren naar mijn ouderlijk huis zonder alle opties te proberen en u bent de volgende op mijn lijst. Als u me aanneemt en me uw anatomische expertise leent, heb ik een grotere kans om mezelf te bewijzen.'

'Je hoopt dus dat ik jou kan helpen met je carrière? Waarom zou ik daar moeite in willen steken?'

'Ik weet dat u regelmatig studenten aanneemt. Als ik ook die kans krijg, beloof ik dat ik u niet zal teleurstellen.'

'Doe geen beloftes die je niet kan nakomen, lieverd.'

'Misschien druk ik me verkeerd uit. Ik beloof dat ik u nooit de kans zal geven om terecht ontevreden te zijn over mijn werk.'

‘Dat klinkt veelbelovend. Het is bijna genoeg om je voorstel te aanvaarden. Maar weet je wel waaraan je begint? Weinig studenten blijven hier langer dan een week. En dat zijn allemaal mannen, die weten wat werken is. Denk jij dat je het langer kan volhouden?’

Hierop kreeg ze een koude blik in haar ogen. Die vraag viel niet in goede aarde.

‘Ik kan u verzekeren dat ik tienmaal meer waard ben dan om het even welke stotterende jongen met een scalpel in zijn hand en ik zou het op prijs stellen als u geen aannames doet over mijn geslacht. Ik weet dat u slimmer bent dan dat.’

Ik liet me niet van de wijs brengen door haar kille toon.

‘Dat zal de tijd uitwijzen, nietwaar? Daarnaast moet je weten dat ik niet bekend sta om mijn medeleven of steun. Je zult van mij niet veel meer dan kritiek krijgen. Ben je zeker dat je daar klaar voor bent?’

Als ik had gedacht dat die woorden haar zouden afschrikken, was ik verkeerd. Ze glimlachte zelfs, alsof ik aan haar voorwaarden voldeed in plaats van omgekeerd.

‘Ik had niets minder geaccepteerd.’

Zo won de Studente de eerste druppel respect van de Dokter die zulke gevoelens enkel kon koesteren voor mensen die, in zijn eigen ogen, het meest van hem verschilden en daarom ook meestal het meest op hem leken.

Die dag was ik me nog van geen kwaad bewust toen ik haar zo netjes in de sofa tegenover me zag zitten. In mijn hoofd waren zich al enkele aantrekkelijke scenario's aan het vormen. Die begonnen met het uitleggen van de huisregels. Ik heb een paar strikte afspraken die moeten worden nagevolgd als een student

wenst te leren van mij. De belangrijkste daarvan is dat de jongeman in kwestie zijn intrek in mijn huis neemt zolang de lessen duren, of in de meeste gevallen: tot ze het niet meer uithouden. Op die manier kon ik de lessen plannen op onmogelijke uren – wanneer ik er zin in had, met andere woorden – en hen in de tussentijd inzetten als gratis werkkracht. Het is opmerkelijk hoe hard ze in mijn tuin werken wanneer ik hun vertel dat fysieke arbeid goed is voor de geest. Niemand spreekt een dokter tegen als hij zijn argumentatie overtuigend genoeg brengt, heb ik gemerkt. Aangezien ik echter een vrouw niet hetzelfde werk kon laten doen, besloot ik om haar in plaats daarvan de taken van mijn huishoudster te geven. Die arme vrouw was toch toe aan een vakantie. Ik merkte hoe het gezicht van de Studente lichtjes vertrok toen ik haar meedeelde dat zij voor onze maaltijden zou zorgen. Dit deed me vermoeden dat ik in onze tijd samen geen grote kookkunsten te zien zou krijgen.

Wat de opleiding betrof – de reden waarom ze hier überhaupt was, zoals ze dunnetjes opmerkte –, die zou in haar vrije tijd plaatsvinden. Ik had een uitgebreide bibliotheek waar veel medische teksten in te vinden waren. Daaruit zou ik boeken kiezen die ze mocht bestuderen. Verder kon ze mijn dissecties bijwonen en zou ze ook zelf de scalpel in handen krijgen wanneer ze dat had verdiend. Na het avondeten mocht ze dan vragen stellen over de lectuur van die dag.

Daarmee waren haar taken echter nog niet gedaan. Ik weiger mijn studenten op te leiden tot vakidioten en verwacht dat ze buiten hun studies ook een dagboek bijhouden. Zo zijn ze gedwongen om stil te staan bij de wonderen van het dagelijkse leven en niet enkel die van het menselijk lichaam. Elke avond lees ik dan hun schrijfsels, om te zien of er meer in hun hoofd zit dan lucht. De Studente leek die opdracht wel amusant te

vinden en ze bekeek me alsof ze precies doorhad waarom ik graag in andermans dagboeken las, als de stiekeme pervert die ik ben.

Als ze verder nog tijd had voor ontspannende literatuur, mocht ze enkel lezen wat ik haar gaf. Want zoals het een Brit betaamt, beschouw ik mijn eigen definitie van literatuur als de enige juiste. Ik zou haar, afhankelijk van hoe ze me beviel, ook helpen met de fijnere punten van een anatomische dissectie. Maar die moeite nam ik niet voor al mijn studenten.

Diezelfde namiddag stond de Studente met haar koffers en onzekere glimlach opnieuw op mijn stoep. Ik vroeg niet wat haar familie dacht van haar beslissing om in te trekken bij een verstokte vrijgezel, want als zij haar reputatie graag wou verpesten, zou ik niet degene zijn om haar tegen te houden. Sterker nog, ik hielp graag mee.

Ze begroette me beleefd, nog altijd met de licht verlegen stem die onvermijdelijk is op haar leeftijd, maar er was iets in haar houding dat haar onzekerheid minder overtuigend deed overkomen. Misschien had ik toen al een vermoeden dat de Studente niet helemaal was hoe ze zich voordeed. Maar ik was nog te zeer verblind door haar jeugdige schoonheid om echt op te merken wat er achter haar mooi gezichtje schuilde. Toen leek mijn ambitie om deze jongedame uit haar nette jurk te krijgen haast te gemakkelijk.

Ach, elke grote dokter heeft af en toe zijn moment van totale misvatting.

De Studente kreeg een korte rondleiding, waarbij ik het niet kon nalaten om haar ook mijn eigen slaapkamer te tonen. Ze leek de implicaties te verstaan en bloosde opnieuw: een fel-rode, snel verspreidende schaamteblos die het roofdier in mij

deed grommen van plezier. Ik liet haar alleen om haar spullen uit te pakken en herinnerde haar eraan dat ik mijn avondeten om klokslag zeven uur wenste.

Een uurtje later kwam ze de trap af. Ze zette zich bij me aan tafel, ongetwijfeld in een wanhopige poging om een band met me op te bouwen. Toen ik me nog onder de mensen begaf, had elke vrouw die op etentjes naast mij terechtkwam zichzelf ervan overtuigd dat zij me ging genezen van mijn vrijgezellenleven. Het was een zwakte die ik maar al te graag uitbuutte.

Men zegt altijd dat mannen voorspelbaar zijn en ik ben de eerste om dat te beamen, maar vrouwen zijn niet veel beter. De meesten willen slechts één ding: aanbeden worden. Ze verlangen allemaal, eisen haast, dat mannen verliefd op hen worden. Dat ze hun onsterfelijke liefde verklaren en op hun knieën vallen om een huwelijksaanzoek te doen. Mannen, daarentegen, hebben liever dat het de vrouwen zijn die op hun knieën vallen, maar dan met heel andere doeleinden.

Ik zeg niet dat mannen betere prioriteiten hebben dan vrouwen, of dat vrouwen slimmer zijn dan mannen. We zijn wie we zijn, daar valt niets aan te veranderen. De vrouwen in mijn verleden dachten dat zij de persoon gingen zijn voor wie ik op mijn knieën ging vallen en daar waren ze fout in.

Maar de Studente was gewoon tegenover me gaan zitten en had nog geen woord gezegd. Dat gaf me de gelegenheid om haar wat zorgvuldiger te aanschouwen. Haar houding was volledig veranderd in de tijd dat ze boven was geweest. Alsof ze samen met haar kleren een nieuwe persoonlijkheid had uitgepakt. Weg was de blos en de onzekere glimlach die ze eerder als een schild had gedragen. Het leek erop dat de Studente een bron van zelfvertrouwen had aangeboord die haar er een stuk gevaarlijker deed uitzien.

Na een lange stilte opende ze uiteindelijk haar mond.

‘U bent een eigenaardige man.’

‘Dat is een van de beleefdere omschrijvingen die ik al heb gekregen.’

Hier moest ze om lachen. Het was de eerste keer dat ik haar vrijuit hoorde lachen en het aangename geluid is nog lang in mijn oren blijven nazinderen.

‘Dat vind ik niet moeilijk om te geloven. Uw reputatie omvat niet alleen verhalen over uw wetenschappelijke genialiteit.’

‘Genialiteit lokt jaloezie uit en jaloezie kweekt roddels. Ik kan er niet aan doen dat ik beter ben dan mijn collega’s ooit zullen zijn.’

‘Bescheiden is ook geen woord dat wordt gebruikt om u te omschrijven.’

‘Ik heb geen tijd voor valse bescheidenheid. Iets zegt me dat jij dat wel kan begrijpen.’

Misschien was het mijn verbeelding, maar haar ogen leken wat te verzachten bij die opmerking.

‘Weet u, het was niet eenvoudig om als vrouw geneeskunde te gaan studeren.’

‘Dat kan ik me voorstellen. Ik wist zelfs niet dat het een mogelijkheid was.’

‘De opleiding is vrij nieuw, de eerste groep afgestudeerden is pas vorig jaar beginnen te werken. Maar we kunnen nog niet rekenen op dezelfde behandeling als onze mannelijke tegenhangers. Vindt u dat terecht?’

‘Ik kan je verzekeren dat ik geen morele complicaties zie in het toelaten van vrouwen in onze professie. Ik heb het hoogste respect voor jullie geslacht.’

‘U verwacht niet dat ik ten prooi ga vallen aan hysterie op het moment dat de patiënt me het meest nodig heeft?’